

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری صاد
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶۰-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

گفت‌وگوی صبا با محمد مقدم

کارگردان مستند بلند «بوم ایرانی»:

بدون حمایت، بوم ایرانی به سرانجام نمی‌رسد

محمد مقدم در پاسخ به اینکه آیا نمایش مستند «بوم ایرانی» در جشنواره موجب دستیابی شما به هدفتان از ساخت این فیلم خواهد شد؟ گفت: من متأسفانه از این موضوع ناامید هستم مگر معجزه‌ای رخ دهد و دولتمردان از کشتی اصیل ایرانی حمایت کنند در غیر این صورت «بوم ایرانی» به سرمنزل نخواهد رسید.

وی افزود: «بوم ایرانی» برخلاف بسیاری از مسائل اجتماعی پدیده‌ای غرور آفرین برای ایرانیان است و تصویری بالانده و غرور آفرین از ایران به نمایش می‌گذارد که مردم ما نیازمند چنین پدیده‌ای هستند.

وی درباره چالش‌های ساخت این مستند خاطر نشان کرد: طی این چهل سالی که در عرصه فیلم‌های مستند و داستانی کار کرده‌ام، هر فیلمی چالش‌های خاص خودش را داشته ولی در همه فیلم‌ها بیشتر لحظات خوش در ذهن من باقی می‌ماند و حتی لحظات سخت آن نیز برای من خوشایند است. مانند دمای بالای بندر کنگ که لباسمان خیس عرق می‌شد و هر ۷ دقیقه می‌بایست دوربین را خاموش می‌کردیم چون آلارم می‌داد.

مقدم درباره اتفاقات پیش‌بینی نشده مستند «بوم ایرانی» اظهار کرد: طبق برنامه ما می‌خواستیم با «بوم ایرانی» به آفریقا و هند برویم و هسته اصلی فیلم آنجا شکل بگیرد وقتی این اتفاق رخ نداد، من روایت داستان را تغییر داده و این ناکامی را تبدیل به فیلم کردم.

وی در پاسخ به اینکه آیا این مستند تأثیر گذاری بر خود شما داشته یا خیر، گفت: هر اتفاقی بر آدمی تأثیر می‌گذارد. گاه امید و گاه ناامیدی به همراه دارد و به ما ثابت شد هر چقدر ما تلاش کنیم ولی خیلی از امور از دست ما خارج است چون تصمیمات جای دیگر گرفته می‌شود و مانع‌های مرئی و نامرئی زیاد است و این رهیافت من از این داستان بود ولی این مستند اتفاقات شیرینی نیز داشت همچون آشنایی ما دانش‌های بومی ایرانی و مردم مهربان بندر کنگ که بی‌چشمداشت اطلاعات خود را در اختیار ما قرار دادند و بزرگترین دستاورد این فیلم ثبت دانش ساخت کشتی اصیل ایرانی است.

مقدم درباره زمان اکران عمومی این مستند گفت: مستند «بوم ایرانی» احتمالاً تابستان سال آینده در شهرهای جنوبی ایران اکران خواهد شد.

با بهره‌گیری از دانش دریانوردان قدیمی ظرف یکسال ساخته شد که از همه مراحل آن فیلمبرداری شد و زمانی که کشتی به بهره‌برداری رسید همه مسئولان دولتی، خواسته یا ناخواسته سنگی انداختند که موجب شد این کشتی روی آب نرود و نهایتاً با قوانین دست و پاگیر این کشتی را ساحل نشین کردند. گرچه زمانی که این کشتی ساخته شد ده‌ها گزارش تصویری از این کشتی گرفته شد و بسیاری از مسئولین برای بازدید این کشتی آمدند ولی قدمی برای دریانوردی آن برداشته نشد.

مقدم افزود: پانزده سال پیش گروهی از جوانان مجله همشهری دریانوردی باستانی ایرانی را در یونسکو ثبت جهانی کردند در حالی که مدلی برای این دریانوردی وجود نداشت ولی این دانشجویان، کشتی بادبانی ایرانی را ساختند تا مدلی حقیقی برای این میراث با ارزش فرهنگی وجود داشته باشد و غایت آنها دریانوردی با این کشتی تا آفریقا بود و حتی مستند «بوم ایرانی» نیز در ابتدا برای تحقق این آرزو طراحی شده بود تا بخش اصلی فیلم در سفر آفریقا فیلمبرداری شود ولی به همت مسئولان این کار ممکن نشد و به این میراث با ارزش یک مجوز گردشگری داده شده که بیشتر از چهار کیلومتر نمی‌تواند حرکت کند. این میراث ارزشمند ایرانی هم اکنون در گوشه‌ای از قشم بدون کارایی افتاده و سازندگان آن قصد فروش آن را دارند. وی با اشاره به اینکه دریانوردانی ۷۰ تا ۹۰ ساله بندر کنگ که ۵۰ سال دریانوردی نکرده بودند همه با عشق به ساخت این کشتی کمک کردند یادآور شد: به همت این عزیزان هم اکنون مدلی از کشتی اصیلی بادبانی ایرانی داریم که سازندگان آن قصد فروش آن را دارند و امیدواریم این کشتی در ایران به فروش برسد و کشورهای عربی آن را بخرند.

وی درباره مدت زمان ساخت این فیلم گفت: فیلمبرداری «بوم ایرانی» هم‌زمان با ساختی کشتی از سال ۹۸ آغاز شد و تا سال ۱۴۰۲ به طول انجامید.

مهدیه مالکی گفت و گو
مستند بلند «بوم ایرانی» ساخته محمد مقدم که در بخش رقابت فیلم‌های بلند هجدهمین جشنواره «سینماحقیقت» حضور دارد به موضوع تاریخچه و ساخت کشتی ایرانی می‌پردازد. در این فیلم می‌بینیم که کشتی بادبانی اصیل ایرانی که به همت و هزینه فارغ التحصیلان دانشجویان دانشگاه شریف برای احیای دریانوردی ایرانی ساخته شده بود مورد حمایت دولت قرار نگرفت و با قوانین دست و پاگیر، این میراث ارزشمند را ساحل نشین کرد تا بخش خصوصی مثل همیشه تنها مانده و ناامید شود. به بهانه بخش این مستند در پردیس چارسو که خانه جشنواره «سینماحقیقت ۱۸» است با کارگردان این اثر به گفت‌وگو نشستیم. این مستند در ادامه می‌خوانید.

محمد مقدم کارگردان مستند بلند «بوم ایرانی» درباره علت انتخاب موضوع ساخت کشتی ایرانی گفت: قبل از انقلاب یکی از فارغ التحصیلان دانشگاه شریف که به دریانوردی علاقه داشت برای تحقیق و پژوهش به جنوب ایران سفر کرده و درباره تعطیلی دریانوردی ایرانی شروع به تحقیق می‌کند. در بندر کنگ با تعداد زیادی از دریانوردان ایرانی با تجربه آشنا می‌شود و درباره انواع تکنیک‌های و روش‌های دریانوردی اطلاعاتی جمع می‌کند که تبدیل به کتابی به نام «بادبان‌های جنوب» می‌شود.

وی با اشاره به اینکه دریانوردی کشتی‌های بادبانی ایرانی به یک دهه از حدود ۶۰ سال پیش در ایران منسوخ می‌شود تأکید کرد: دلایل اقتصادی و عدم نگاه ارزشی به این میراث فرهنگی ایرانی موجب از بین رفتن این نوع از کشتی و دریانوردی شد. تعدادی از دانشجویان دانشگاه شریف با یک خواندن کتاب «بادبان‌های جنوب» تصمیم به احیای دریانوردی ایرانی با ساخت کشتی اصیل بادبانی ایرانی می‌گیرند و قرار می‌شود کشتی بادبانی ایرانی با هدف دریانوردی در مسیر شرق آفریقا با بودجه بخش خصوصی ساخته شود. این کشتی

کارگردان مسعود اطمیابی | تهیه‌کننده سید ابراهیم عامریان
Director Masoud Atyabi | Producer Ebrahim Amerian

TEXAS 3

نویسنده حمزه صالحی

تگزاس ۳

پژمان جمشیدی | سام درخشانی | گابریلا پتری
با هنرمندی مهدی هاشمی و ژاله صامتی

آدریانو تولوزا، سیدجواد هاشمی، محمدجواد جعفرپور، نعیمه نظام‌دوست، سام نوری، سیاوش چراغی‌پور، ساعد هدایتی، داوود شیرعلی، لادن زافه وند